

dette Lovforslag fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds gaar jo langt videre, for det siger ogsaa, at Arbeidsgiverne maa ingen Ting bestille paa Søn- og Helligdage. Det vil det ærede Medlem vist indrømme, at det er en stor Tvang. Jeg mener, at den Tvangsløb slet ikke er nødvendig, for jeg har den Overbevisning, at enhver rettentkende og human Arbeidsgiver giver sine Folk den nødvendige Frihed. Om det ikke just kan ske paa enhver Søndag, saa er dog de fleste Søn- og Helligdage virkelige Hviledage for Arbeiderne; og de kunne faae Frihed ogsaa udenfor det Tid, ligesaa ofte de ønske det, naar der ikke er noget særlig stringent Arbeide under Udførelse, som nødvendig kræver deres Nærværelse. Saa al den Raaben og Strigen paa Frihed har ingen Steder hjemme; der er ingen saadan Tvang til Stede her i vort lille Land. — Det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) henvendte sig særlig til mig med, at paa Landet arbejdede man ikke om Søn- og Helligdage, og dog havde han Ret til at tage sine Folk for. Jeg syntes dog, at der i den senere Tid er kommet Virksomheder frem paa Landet, som fordrer, at Folk skulle arbejde paa Søn- og Helligdagene. Jeg siger til Andels- og Fællesmeierierne, de fordrer netop, at der bliver arbejdet ogsaa til de Tider, saavidt jeg veed da, jeg er jo ikke Landmand. Men jeg tror dog, at de arbejde og virke meget paa Søn- og Helligdage, netop med det Formaal for Die at bringe det bedste mulige Produkt ud af Mælken. De maa jo ogsaa røgte og pleie deres Kreaturer. Mennekstet kan jo ikke, fordi han lader sine Dyr hvile, lade dem staa og sulte eller mangle Rengjøring. Det maa han alligevel sørge for, men det er jo ogsaa Arbeide. Jeg skal imidlertid ikke komme videre ind paa dette, for vi ere jo Allesammen enige om i Udvalget, at Undtagelser kommer det til at vrimle af, saa skulde vi skrive Loven efter bestemte Undtagelser, saa vilde de, som det ærede Medlem fra Søvel (Thorup) i Fjor sagde, blive flere end Reglen. Det ærede Medlem fra Esbjerg tænkte nu særlig paa sine Landboforhold. Jeg kunde nævne mange Forhold her i Kjøbenhavn, hvor det gjælder om at tage Haand i Hante og skaffe sit Arbeide færdigt i en Hurtighed. Jeg vil nødvendig komme ind paa min egen Forretning, men det ærede Medlem veed jo, at naar man f. Ex. skal male et Hus uvendig, kommer det meget an paa, hvordan Beiret er. Der som man altsaa i lang Tid har havt daarlignende Beir, og saa f. Ex. en Søndag faar høit Solstik, gjælder det at tage fat. Paa samme Maade kan det gaa, naar man skal

have et stort Arbeide færdigt ved et Skib, der skal sejle. Saa er det ikke altid let for Arbeidsgiveren at skaffe den Styrke, han skal bruge, for der er Tider paa Aaret, hvor man ikke kan opdrive Arbeidere, og hvor man derfor maa se at gjøre det mest mulige Arbeide færdigt med de Folk, man har; der er Tider paa Aaret, hvor Alle have travlt, og hvor man derfor ikke kan skaffe Extraarbeidere til Stede. Det Samme er Tilfældet, naar der f. Ex. kommer en Havarist paa bore Strande i Nærheden af vort Territorium, og den skal repareres og gjøres i Stand, men har en Ladning, som ikke kan taale at ligge ret længe, før den tager Slæde. Det gjælder om at skaffe et saadant Skib Hjælp saa hurtig som muligt; saa spørger man ikke om Tid og Velighed eller om Søn- og Helligdage, saa tager man fat paa Arbeidet og skaffer det færdigt saa hurtig som muligt, og jeg tror, det er i Enhvers velforstaede Interesse, at et saadant Arbeide bliver skaffet færdigt saa hurtig som muligt. Jeg kunde nævne mange af den Slags Virksomheder, som gjøre det nødvendigt, at man maa gaa lidt udenfor de almindelige Regler for Hviledage; men jeg er ikke nogen Modstander af, at man holder Søn- og Helligdage fri. Jeg mener kun, at man skal gjøre det i Overenskomst mellem Arbeidsgiver og Arbeider, at det skal være en fælles Overenskomst. Det ønsker jeg, men ikke nogen Tvangsløb, som gaar ud paa, at Arbeider og Arbeidsgiver ikke maa udrette Noget om Søndagen.

S. Jensen: Jeg maa først henvende en Tak til den høitærede Justitsminister for det ganske vist korte, men alligevel i høieste Grad oplysende og betegnende Svar, som han gav paa mit Referat. Det er en Selvfølge, at jeg anser det Svar, som den høitærede Minister gav, for i alle Henseender at være fuldstændig rigtigt og for egentlig at være det eneste mulige Svar, som den høitærede Minister kunde give. Paa den anden Side er det en Selvfølge — og det indrømmede jo stiltiende den høitærede Minister, forsaavidt han ikke prøvede paa at gjendrive Noget af det, hvad han sikkert havde gjort, hvis der havde været svage Punkter i mit Referat — det er en Selvfølge paa den anden Side, at ogsaa min Udvikling af det Standpunkt, jeg gik ud fra, er uimodsigelig. Altsaa, den høitærede Minister og jeg komme i det heldige Tilfælde, at vi have begge to Ret. Sagen er den, at den ærede Minister gik ud fra, som han sagde, Loven, som den er — og jeg gjorde akkurat det Samme. Forskjellen er kun den, at den høitærede Minister gik ud fra den